

Sygn. akt III Ca 282/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SO Andrzej Dyrda

Sędzia SR del. Anna Hajda

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 3 lipca 2014 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa D. A.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 29 listopada 2013 r., sygn. akt I C 520/13

oddala apelację.

SSR (del.) Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

D. A. wniósł pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu wykonawczego (...) Banku S.A. w W. (obecnie (...) S.A. w W.) z dnia 16 grudnia 2011r. nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy w Kaliszu postanowieniem z dnia 14 września 2012r. V GCo 247/12. Powód swoje żądanie wywodził stąd, że tytuł wykonawczy wydano mimo, że powód nie jest zobowiązany wobec (...) Banku S.A. w W., bo bank ten wypowiedział umowę o prowadzenie rachunków łączącą powoda z pozwanym, a następnie pozwany wezwał powoda do zapłaty 769,41zł pismem z 23 lipca 2011r. Powód zapłacił tę kwotę, na dowód czego okazał potwierdzenie wpłaty, więc zdaniem powoda więź prawna między powodem i pozwanym wygasła.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa ponieważ w piśmie z dnia 23 lipca 2011r. powstała omyłka pisarska, polegająca na tym, że powód jest winny pozwanemu bankowi 769,41zł a prawidłowa kwota zadłużenia wynosiła 10.003,37zł o czym powód był informowany kolejnymi pismami wzywającymi do zapłaty tego długu dnia 2 stycznia 2012 r. oraz z dnia 24 września 2012 r. Ponadto powód zdaniem pozwanego powinien znać wysokość swojego zadłużenia ponieważ sam zaciągał dług. Pozwany wniósł również o zasądzenie kosztów procesu na jego rzecz.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Rybniku pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr (...) wystawionego 16 grudnia 2011 r. przez (...) Bank S.A. w W. zaopatrzonego w klauzulę

wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kaliszu z 14 września 2012 r. w sprawie V GCo 247/12, nakazał pobrać od pozwanego (...) Banku S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 501 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej.

Orzeczenie to zapadło przy ustaleniu, że D. A. zawarł z pozwanym (...) Bank S.A. w W. umowę o prowadzenie rachunków bankowych na podstawie, której pozwany zobowiązał się prowadzić na rzecz powoda rachunki bankowe za opłatą, a powód z tytułu ewentualnych zobowiązań wobec pozwanego banku poddał się dobrowolnie egzekucji do kwoty 25.000 zł w § 7 tej umowy. Pozwany wezwał powoda do zapłaty długu w wysokości 153,38 zł pismem z dnia 28 lutego 2011 r. Następnie pozwany bank wypowiedział powodowi umowę o prowadzenie rachunków bankowych i wezwał powoda do zapłaty kwoty 769,41 zł w piśmie z dnia 23 lipca 2011 r. Powód D. A. zapłacił tę zaległość przelewem w dniu 6 sierpnia 2011 r. Powód pozostawał w przekonaniu, że cały dług został uregulowany i nie łączy go żadna więź prawna z pozwanym. Następnie pozwany bank wystawił przeciwko powodowi bankowy tytuł wykonawczy w dniu 16 grudnia 2011 r. nr (...). Pismem z dnia 2 stycznia 2012 r. i z dnia 24 września 2012 r. wezwał powoda do zapłaty długu w wysokości 10.690,66 zł oraz w wysokości 11.891,41 zł.

W dniu 29 lutego 2008 r. dług powoda wobec pozwanego wynosił „-9943,90 zł”. Powód wpłacił na poczet długu kwotę 10.000 zł. Saldo końcowe na rachunku powoda w dniu 21 marca 2008 roku wyniosło „+56,10 zł”. Po tym dniu powód pobrał z rachunku bankowego prowadzonego przez pozwanego bank jeszcze dwa razy sumy pieniężne w wysokości: 1.400 zł i 7.535 zł. Z kolei w okresie od 21 marca 2008 r. do 23 lipca 2011 r., czyli do wypowiedzenia umowy rachunku bankowego przez pozwanego, powód wpłacił na rachunek bankowy "tytułem spłaty zadłużenia" sumę 4685,70 zł. Pozwany wypowiedział umowę o prowadzenie rachunku bankowego w piśmie z 23 lipca 2011 r. i wezwał do zapłaty ostatecznego długu 769,41 zł. Powód zapłacił tę sumę 6 sierpnia 2011 r. a wpłata została zaksięgowana 8 sierpnia 2011 r. Pozwany nadal naliczał odsetki od długu i opłaty za karę bankomatową powoda aż do dnia 19 grudnia 2011 r. gdy wystawił tytuł egzekucyjny, w którym stwierdził, że umowa została wypowiedziana 22 lipca 2011 r.

Powyższe okoliczności doprowadziły Sąd Rejonowy do przekonania, że powództwo zasługuje na uwzględnienie. Powód sądząc, że zapłacił cały dług, bo od 22 kwietnia 2008 r. do 23 lipca 2011 r. dokonywał różnych wpłat na poczet zadłużenia, co wynikało z zestawienia rozliczeń, pozostawał w przekonaniu, że jest zwolniony z długu. Powód nie powinien być po wypowiedzeniu przez pozwanego umowy o rachunek bankowy obciążany dalszymi opłatami za kartę bankomatową, ani innymi należnościami, bo umowa przestała wiązać. Ponadto Sąd wskazał, że dług powoda nie wynikał wprost z zestawienia operacji na jego rachunku, jeśli bowiem powód pobrał kwoty 1.400 zł w dniu 14.04.2008 r. i 7.535 zł w dniu 22.04.2008 r., a następnie wpłacił w kilku transzach łączną kwotę 4685,70 zł, to pozostał na dzień 23 lipca 2011 r. dług w wysokości 4.249,30 zł a nie 10.690 zł. W piśmie z 28 lutego 2011 r., czyli 3 lata po wybraniu przez powoda tych sum, pozwany bank wezwał powoda do zapłaty "wymagalnych należności na dzień sporządzenia wezwania" w wysokości 153,38 zł, natomiast w piśmie z dnia 2 stycznia 2012 r. wezwał już powoda do zapłaty długu 10.690,66 zł, zatem wysokość długu mogła budzić wątpliwości powoda i nie została wykazana w toku procesu w sposób niewątpliwy. Dlatego cały bankowy tytuł egzekucyjny należało pozbawić wykonalności ponieważ nie było zadaniem sądu wyliczenie prawidłowego zadłużenia powoda z uwzględnieniem faktu wypowiedzenia umowy 23 lipca 2011 r. i obowiązujących bezwzględnych zakazów dotyczących kar umownych z art. 483 kc. Z tych powodów pozbawiono tytuł wykonawczy wykonalności na zasadzie art. 840 § 1 pkt 1 kpc. ponieważ obowiązek stwierdzony tytułem egzekucyjnym nie pochodzącym od sądu został skutecznie zakwestionowany. O kosztach orzeczono na zasadzie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 kpc nakazując pobrać opłatę sądową od pozwu od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa ponieważ powód był od niej zwolniony.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany zaskarżając go w całości, wnosząc o jego zmianę przez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zarzucił naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233 k.p.c. w zw. z art. 7 ust. 1-3 Prawa bankowego poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie błędnych ustaleń, polegających na wyciągnięciu sprzecznych wniosków z dokumentu w postaci elektronicznego zestawienia operacji albowiem z jednej strony Sąd słusznie ocenił, iż właśnie z tego dokumentu wyraźnie wynikała wysokość zadłużenia, przy jednoczesnym stwierdzeniu, iż wysokość długu mogła budzić wątpliwość i nie została wykazana w sposób niewątpliwy, co skutkowało

uwzględnieniem powództwa; przyjęciu, iż powód pomimo nieprzerwanego i nieograniczonego dostępu do stanu konta oraz wpłacania kwot tytułem spłaty zadłużenia nie miał świadomości woli powoda w przedmiocie wysokości istniejącego zadłużenia. Ponadto zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 60 k.c. i art. 65 k.c. polegające na przyjęciu, iż czynności konkludentne podejmowane kilkakrotnie przez powoda w postaci dokonywania dalszych płatności, po otrzymaniu błędnie sporządzonego wezwania do zapłaty, tytułowanych „spłata zadłużenia” nie stanowiło ewidentnego przejawu wiedzy powoda o stanie zadłużenia, dalszym istnieniu zobowiązania i konieczności jego spełnienia; a to art. 482 k.c. poprzez jego zastosowanie, podczas gdy pozwany nie domagał się zasądzenia odsetek od odsetek, a tytuł wykonawczy nie obejmował tego typu roszczenia; a to art. 483 § 1 k.c. poprzez jego zastosowanie, podczas gdy strony niniejszego postępowania w żadnym z punktów swojego zobowiązania nie zawierały klauzuli kary umownej, którą zastrzec można wyłącznie od świadczenia niepieniężnego, a nie ulega wątpliwości, iż umowa kredytu jest świadczeniem pieniężnym, a zastosowanie wskazanego przepisu jest niewłaściwe oraz błędne jest uznanie, że w sprawie doszło do naliczenia kar umownych, których nie zastrzeżono.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela w całości i uznaje za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Orzekając Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom logicznego rozumowania, ani też doświadczenia życiowego. Wnioski Sądu pierwszej instancji, co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie, a zaferowanych przez obie strony.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego sprzeczności istotnych ustaleń Sądu Rejonowego ze zgromadzonym materiałem dowodowym, stwierdzić należy, że stanowisko prezentowane w apelacji w zasadzie nie można określić jako zarzut, lecz polemikę z ustaleniami zaskarżonego wyroku.

W ocenie Sądu Odwoławczego ocena zgromadzonego materiału dowodowego przez Sąd Rejonowy dokonana została zgodnie z art. 233 k.p.c. i Sąd I instancji nie uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego, przy uwzględnieniu zasad wskazanych wyżej. Dla skutecznego zakwestionowania tej oceny nie jest wystarczające wyłącznie przekonanie skarżącego o innej niż przyjął Sąd Rejonowy wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu, a z takim sformułowaniem treści apelacji mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, iż pozwany nie wykazał wysokości zadłużenia. Należy wskazać, iż stosownie do art. 6 k.c. pozwany powołując się na wysokość zadłużenia powoda, zobligowany był do udowodnienia faktu, z którego wywodzi takie skutki prawne. Wynika to wprost z treści tego przepisu i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych, gdy odniesie się zasady prawa materialnego do procesowego uregulowania w art. 232 k.p.c. Pozwany w dniu 28 lutego 2011r. wezwał powoda do zapłaty sumy 153,38 zł, a następnie wezwał powoda do spłaty całości zobowiązania, a mianowicie sumy 769,41 zł pismem z dnia 23 lipca 2011r. stanowiącym zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy. Jedynie te pisma należy uznać za doręczone powodowi, wobec konsekwentnego zaprzeczania przez powoda otrzymania pozostałych pism wskazanych przez pozwanego, takich jak ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 2.01.2012 r., i wezwanie przedsądowe 24.09.2012r., a ponadto na żadnym etapie postępowania sądowego powód nie przyznał powyższych okoliczności. Jak trafnie uznał Sąd meriti, powód po otrzymaniu wezwania do zapłaty, w dniu 8.08.2011r. dokonał zapłaty zadłużenia w kwocie wskazanej na wezwaniu, a mianowicie 769,41zł., pozostając w uzasadnionym przekonaniu całkowitego uregulowania należnego pozwanemu długu.

Na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut naruszenia art. 60 k.c. i art. 65 k.c., albowiem wbrew twierdzeniom skarżącego, powód po dokonaniu zapłaty w dniu 8 sierpnia 2011r. kwoty 769,41 zł nie dokonywał zapłaty jakichkolwiek dalszych należności na rzecz rozliczenia rachunku bankowego i bez znaczenia pozostaje tytuł przelewu, skoro była to jego ostatnia wpłata na rzecz spłaty długu, wskazanego przez pozwanego jako rozliczenie umowy łączącej strony zawartej umowy o prowadzenie rachunków bankowych, co jednoznacznie potwierdza pozostawanie powoda w przekonaniu o spłacie całości zadłużenia. Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy trafnie uznał, że powód ciężące

na nim zobowiązanie wynikające z treści złożonego mu przez bank oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, wykonał w dniu 8 sierpnia 2011r., dokonując spłaty zadłużenia zgodnie z wolą kontrahenta umowy bankowej. Pozwany nie wykazał w rozumieniu art. 6 k.c., iżby po sierpniu 2011 r. – kiedy powód uzyskał wiedzę o rozwiązaniu umowy bankowej i całkowitej kwocie istniejącego zadłużenia – powoda skutecznie zawiadomiono o istniejącym zadłużeniu w innej kwocie niż określona wezwaniem w sierpniu 2011 r., bądź wzywano do zapłaty kwoty dalszej, szczególnie objętej bankowym tytułem egzekucyjnym, który stanowił podstawę wydanego tytułu wykonawczego objętego pozwem w niniejszej sprawie. W szczególności - wobec zaprzeczenia przez powoda – nie wykazał, by doręczył powodowi wezwania z 2012 r. (k – 58, 59), na które powoływał się w sprawie.

W tej sytuacji zaofiarowany przez pozwanego dowód, w postaci jego zeznań co do doręczenia pism powodowi, nie mógł zostać uznany za spełniający wymagania art. 6 k.c. i może być potraktowany wyłącznie jako stanowisko tej strony procesowej, w sytuacji braku przyznania wskazanych przez nią okoliczności przez przeciwnika procesowego. Pozwany na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego nie przedstawił żadnych innych wniosków dowodowych, potwierdzających otrzymanie przez powoda wskazanych pism procesowych.

Podkreślenia wymaga, iż pozwany będący bankiem, a więc podmiotem profesjonalnym, obowiązany jest do zachowania zasad szczególnej staranności, natomiast uzasadnionym jest, że powód korzystający z usług pozwanego pozostawał w zaufaniu co do podejmowanych przez niego czynności, takich jak wypowiedzenie umowy i wezwanie do niezwłocznej spłaty całości zobowiązania wynikającej na datę rozwiązania umowy, które na dzień 23 lipca 2011r. wskazane było przez pozwanego na sumę 769,41 zł.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Odwoławczy podzielił argumentację Sądu Rejonowego, iż wobec spłaty zadłużenia przez powoda, cały bankowy tytuł egzekucyjny opatrzony klauzulą wykonalności należało pozbawić wykonalności.

Na marginesie wskazać należy, iż prawidłowo wskazał skarżący, iż Sąd Rejonowy zbędnie przywołał art. 482 i 483 k.c., albowiem faktycznie bankowy tytuł egzekucyjny nie zawiera odsetek od odsetek, ani też kary umownej. Jednakże ocena ta nie może skutkować wzruszeniem zaskarżonego orzeczenia, jako w ostateczności prawidłowego i zgodnego z prawem.

W ocenie Sądu Okręgowego, pozostałe podniesione w apelacji zarzuty mają charakter czysto polemiczny i sprowadzają się do negowania właściwej oceny i ustaleń Sądu meriti, przeciwstawiając im własne oceny i wnioski, które w żadnym razie nie mogą podważyć trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalono apelację jako bezzasadną.

SSR del. Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Andrzej Dyrda